

JELENTÉS

Lakossági attitűdfelmérés a Jaminai-bányatavak rekreációs célú fejlesztéséről

Az adatfelvétel módszere személyes lekérdezés volt, amely során a Békéscsabán élő lakosokat kérdeztük meg a Bányatavak környéki fejlesztésekkel kapcsolatos véleményükről és preferenciáikról. A kérdőívet úgy tervezték, hogy feltérképezze a lakosság rekreációs igényeit, attitűdjét az ökológiai rehabilitációval és a tervezett fejlesztésekkel kapcsolatban, valamint a kívánt szolgáltatásokat és közösségi programokat.

Az elemzés célja, hogy átfogó képet nyújtson a Bányatavak környéki fejlesztésekkel kapcsolatos lakossági véleményekről és igényekről. A cél az, hogy az eredmények alapján olyan fejlesztési javaslatokat fogalmazzunk meg, amelyek figyelembe veszik a különböző demográfiai csoportok preferenciáit és biztosítják a projekt széles körű támogatottságát és sikerét. Az adatok elemzése segít a döntéshozóknak és a tervezőknek abban, hogy olyan fejlesztési stratégiákat alkalmazzanak, amelyek elősegítik a helyi közösség jólétét és a környezeti fenntarthatóságot.

Preferált szolgáltatások és intézkedések:

1. Ökológiai és fenntarthatósági bemutató helyek: Az ilyen típusú helyek nagy népszerűségnek örvendenek, ahol a látogatók információt kaphatnak a környezetről.
2. Szabadtéri piknikhelyek és grillezők: Szintén népszerűek, kijelölt területek a piknikezéshez és grillezéshez, grillezőkkel felszerelve.
3. Büfék és vendéglátóegységek: Büfék és kisebb pavilonok, ahol frissítőket, könnyű ételeket és snackeket lehet vásárolni.
4. A lakosság általában pozitívan áll a bányatavak fejlesztéséhez, és a környezettudatos, pihenést és kikapcsolódást biztosító szolgáltatásokat részesítik előnyben.

A Bányatavakhoz kapcsolódó kérdőíradatok elemzésében a válaszadók rekreációs preferenciáit vizsgáltuk korcsoportok szerint. Az elemzés célja az volt, hogy feltárjuk, milyen típusú rekreációs tevékenységeket részesítenek előnyben a különböző korosztályok.

- Fiatalabb korcsoportok (14-35 év): Erőteljes preferencia mutatkozik a dinamikusabb tevékenységek iránt, mint a kerékpározás, túrázás és vízi sportok. Ezen korosztályok aktív rekreációt keresnek, amely lehetővé teszi számukra, hogy kiélvezzék a környezetet és javítsák fizikai állapotukat.

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Készült az Agrárminisztérium támogatásával „Békéscsabai bányatavak ökológiai állapotértékelése és integrált élőhely-fejlesztési programja” című projekt keretében

- Középkorúak (36-55 év): Ez a csoport szintén kedveli a piknikezés és a grillezés lehetőségét, valamint a sétányokat és gyalogutakat. A rekreációs tevékenységek körében nagyobb a változatosság, amely a kikapcsolódási és közösségi elemeket is magában foglalja.
- Idősebb korcsoportok (56 év felett): A piknikezés és grillezés, valamint a sétányok és gyalogutak a legnépszerűbbek, amelyek biztosítják a pihenés lehetőségét és kevésbé igényelnek fizikai megerőltetést. Az idősebbek a kényelmes és nyugodt környezeti feltételeket részesítik előnyben.

Attitűdök az ökológiai rehabilitációval és fejlesztésekkel kapcsolatban

1. Általánosan pozitív a hozzáállás a tervezett ökológiai rehabilitációval kapcsolatban, de bizonyos csoportok, mint például a fiatalabb férfiak, lehet, hogy kevésbé támogatóak.
2. A lakosság jelentős része támogatja a bányatavak ökológiai rehabilitációját és élőhely-fejlesztését:
  - 56.8% erősen támogatja a fejlesztéseket, fontosnak tartva a természeti kincsek megőrzését.
  - 23.5% pozitívan értékeli a tervezett fejlesztéseket, hozzájárulásukat látva a biodiverzitás megőrzéséhez.
  - 9.9% bizonytalan a fejlesztésekkel kapcsolatban, aggályokat érezve a megvalósítás módja és a környezeti hatások miatt.
  - Kisebb rész (7.4% összesen) ellenzi a fejlesztéseket, mert úgy érzik, hogy a természetes állapotot meg kellene hagyni.

A válaszadók többsége támogatóan áll az ökológiai fejlesztésekhez, de van egy kisebb csoport, amely kritikus vagy bizonytalan az ilyen típusú beavatkozásokkal kapcsolatban.

Demográfiai jellemzők és attitűdök összefüggéseinek vizsgálata

- 14-18 évesek: A csoport 75%-a erőteljesen támogatja a rehabilitációt, viszonylag alacsony ellenállással (0% ellenez).
- 19-35 évesek: Itt 55,56% a támogatás mértéke, viszont jelentős (11,11%) az ellenzés is, ami a legmagasabb az összes korcsoport között.
- 36-55 évesek: 57,45% támogatja nagyon, míg az ellenállás alacsonyabb (2,13%).
- 56-65 évesek: Támogatásuk aránya hasonló (54,55%), ellentét nélkül.
- 66 évesnél idősebbek: 55,56% támogatja, de viszonylag magas, 22,22% az ellenállás, ami a legmagasabb az idősebb korosztályok között.

AGRÁRMINISZTERIUM

Készült az Agrárminisztérium támogatásával „Békéscsabai bányatavak ökológiai állapotértékelése és integrált élőhely-fejlesztési programja” című projekt keretében

Az elemzés alapján a válaszadók többsége pozitívan áll a tervezett ökológiai rehabilitációhoz és fejlesztésekhez, különösen a fiatalabb korcsoportokban. Ugyanakkor észrevehető, hogy a 19-35 évesek és 66 évesnél idősebbek között magasabb az ellenállás, ami utalhat bizonytalanságra vagy aggodalomra a tervezett változások lehetséges hatásaival kapcsolatban.

Rekreációs lehetőségek

14-18 évesek: a korcsoport 25%-a jelölte meg a vízi sportokat (kajakozás, kenuzás), a kerékpározást és a kirándulást mint preferált tevékenységeket.

19-35 évesek: a rekreációs lehetőségek széles skáláját részesíti előnyben, amelyek között szerepelnek a vízi sportok, a piknikezés és a kirándulások.

36-55 évesek: a kerékpározás és a kirándulások a legnépszerűbbek, ezen kívül a vízi sportokat is kedvelik.

56-65 évesek: Piknikezés és grillezés kiemelkedően népszerű ebben a korcsoportban, amelyek mellett a kerékpározást és a kirándulást is előnyben részesítik.

66 évesnél idősebbek: A piknikezés és a grillezés, valamint a kirándulások jellemzik a leginkább ezt a korcsoportot.

Szolgáltatások preferenciái

- 14-18 évesek: Ennél a korcsoportnál bizonyos szolgáltatások, mint például sportlétesítmények és kulturális programok, kis százalékban jelentek meg.

- 19-35 évesek: Kevesebb konkrét válasz érkezett, ami alacsonyabb érdeklődést jelezhet egyes szolgáltatások iránt.

- 36-55 évesek: A kulturális és sport tevékenységek mellett érdeklődés mutatkozik a pihenőterületek és gyermekbarát szolgáltatások iránt.

- 56-65 és 66 évesnél idősebbek: Ezek a korcsoportok több pihentető és kényelmi szolgáltatást részesítenek előnyben, mint piknikhelyek és sétányok.

Közösségi programok preferenciái

- 14-18 évesek: Fiatalabb korcsoportban népszerűek a közösségi és sportesemények.

- 19-35 évesek: Ebben a csoportban kevés válasz érkezett, amely konkrét programokra utalna.

- 36-55 évesek: Közösségi és kulturális rendezvények iránti érdeklődés figyelhető meg.

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Készült az Agrárminisztérium támogatásával „Békéscsabai bányatavak ökológiai állapotértékelése és integrált élőhely-fejlesztési programja” című projekt keretében

- Idősebb korcsoportok: Kiemelkedően érdeklődnek a nyugodtabb, kevésbé mozgalmas programok iránt, mint például kulturális események és közösségi összejövetelek.

A különböző demográfiai csoportok eltérő szolgáltatásokat és programokat részesítenek előnyben. A fiatalabb korosztályok aktívabb, mozgalmasabb szolgáltatásokat és programokat kedvelnek, míg az idősebbek a pihenésre és kultúrára koncentrálnak inkább.

További fontosabb megállapítások:

1. akik pozitívabban látják a tavak jelenlegi állapotát, valószínűleg jobban támogatják az ökológiai rehabilitációt és fejlesztést.
2. akik tervezik a tavak látogatását a jövőben, általában pozitívan állnak az ökológiai fejlesztésekhez.
3. akik pozitívan értékelik a tavak jelenlegi állapotát, valószínűleg nagyobb támogatást mutatnak az ökológiai rehabilitáció iránt.
4. akik terveznek a jövőben látogatást, nagyobb valószínűséggel támogatják a fejlesztéseket.
5. akik már meglátogatták a tavakat specifikus célokból, azok nem feltétlenül támogatják erősebben a rehabilitációt
6. akik kevésbé elégedettek a tavak jelenlegi állapotával, inkább támogatják az ökológiai fejlesztéseket.
7. az emberek támogatása az ökológiai rehabilitációra nagyban függ attól, hogy hogyan értékelik a tavak jelenlegi állapotát.
8. a rekreációs preferenciák függetlenek lehetnek az ökológiai fejlesztések támogatásától.

Összefoglalás

A válaszadók többsége Békéscsaba különböző részeiről származik, a legnagyobb arányban a Belvárosból és Mezőmegyerről. A korcsoportok széles spektruma képviselteti magát, a legtöbben azonban a 36-55 év közötti korosztályba tartoznak. A nemek megoszlása viszonylag kiegyensúlyozott, a férfiak kisebb túlsúlyban vannak.

A válaszadók majdnem egyhangúlag (98,8%) tudatában vannak a Bányatavak helyzetének, ami jelzi a helyi ismertséget és az érdeklődést. A látogatási célok között dominál a séta, túrázás és a természet megfigyelése, amelyek a terület természetes szépségére és a rekreációs lehetőségekre utalnak. Ezen felül a válaszadók jelentős része (84,4%) tervezi, hogy a jövőben meglátogatja a tavakat, amennyiben még nem tette meg.

Az ökológiai rehabilitációról és élőhely-fejlesztésről kialakult vélemények többsége rendkívül támogató, 56,8% nagyon támogatja, míg csak egy kis rész (9,9%) állítja, hogy ellenzi ezeket a

AGRÁRMINISZTERIUM

Készült az Agrárminisztérium támogatásával „Békéscsabai bányatavak ökológiai állapotértékelése és integrált élőhely-fejlesztési programja” című projekt keretében

fejlesztéseket. A fejlesztések környezeti hatásait illetően a válaszadók 53,8%-a gondolja úgy, hogy ezek pozitívan fognak hatni, míg csak 12,5% érzi úgy, hogy negatív következményekkel járhatnak.

A legnépszerűbb kívánt rekreációs tevékenységek között a kirándulás, madárles és kerékpározás állnak az élen, ami hangsúlyozza a természetközeli tevékenységek iránti igényt. A szolgáltatások terén a válaszadók 62,7%-a szeretne ökológiai bemutató helyeket, amelyek információkat nyújtanak a környezetről, illetve 50,7% támogatja a büfék és vendéglátó egységek jelenlétét.

A közösségi programok tekintetében a környezettudatos oktatás és természetismereti túrák tűnnek a legnépszerűbbnek, amit a válaszadók 65,8%-a, illetve 67,1%-a támogat. A terület állapotával kapcsolatban a válaszok megoszlanak; sokan elégedettek, míg mások fejlesztéseket sürgetnek, különösen a tisztaság és

A felmérés eredményei alapján a Bányatavak iránti érdeklődés magas, és a közösség támogatóan áll a fenntartható fejlesztésekhez. A javaslatok és kívánt szolgáltatások jelentős része a természeti és rekreációs értékek megerősítésére irányul, amelyek hozzájárulhatnak a terület hosszú távú vonzerejének növeléséhez.

Javaslatok

Alapján az elemzési eredmények és a válaszadók preferenciái, valamint attitűdjeik, itt van néhány konkrét javaslat, amelyek segíthetnek a Bányatavak fejlesztési stratégiájának hatékonyabb megtervezésében és végrehajtásában:

1. Célzott fejlesztési tervek

- Korosztályra szabott területek: kifejezetten a különböző korcsoportok igényeire szabott terek kialakítása. Például dinamikus sport- és rekreációs területek létesítése a fiatalabb korosztályoknak, míg nyugodt pihenőhelyek és sétányok az idősebbek számára.

- Községi és kulturális központok: községi és kulturális központok létrehozása, amelyek különféle programokat kínálnak az összes korcsoport számára, erősítve a községi kötelekeket és növelve a terület vonzerejét.

2. Rugalmas és többfunkciós terek

- Adaptív Terek: adaptív és többfunkciós terek, amelyek különböző eseményekhez és tevékenységekhez alkalmazkodhatnak, lehetővé téve, hogy a terület a változó igényekhez igazodjon az év folyamán.

AGRÁRMINISZTERIUM

Készült az Agrárminisztérium támogatásával „Békéscsabai bányatavak ökológiai állapotértékelése és integrált élőhely-fejlesztési programja” című projekt keretében

3. Aktív közösségi bevonás és kommunikáció

- Részvételi tervezési folyamatok: A projekt elfogadottságának növelése érdekében, segítve az esetleges ellenállás kezelését, nyilvános fórumok és workshopok szervezése, ahol a lakosok közvetlenül részt vehetnek a tervezési folyamatokban.
- Átlátható és folyamatos kommunikáció: rendszeres frissítések biztosítása a projekt előrehaladásáról, és különböző kommunikációs csatornák használata a lakosok tájékoztatására.

4. Környezeti fenntarthatóság és ökológiai értékek védelme

- Fenntartható fejlesztési gyakorlatok: fenntartható építési technológia és anyag használata, minimalizálva a környezetre gyakorolt hatásokat. Biodiverzitás megőrzésére és az ökológiai lábnyom csökkentésére fejlesztési stratégia kidolgozása.

5. Monitoring és értékelés

- Eredmények értékelése: monitorozási és értékelési keretrendszer felállítása, a fejlesztések hatékonyságának nyomon követése céljából.

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Készült az Agrárminisztérium támogatásával „Békéscsabai bányatavak ökológiai állapotértékelése és integrált élőhely-fejlesztési programja” című projekt keretében